

værende Regjering — for en stor Del surmulende hjemme. Det var i de Nationalliberales Tid. De havde nu først en Opgjørelse med de Nationalliberale, og da de fik dem saa langt, at de maatte opgive en selvstændig Stilling og, hvis de vilde være Noget under Godseierne, tage Tjeneste hos disse politisk talt og ogsaa i anden Forstand, saa vendte man sig fra 1875—77 — ja, jeg tager det i korte Træk — mod den danske Bønde. Der har været Blod mellem Herremænd og Bønde i Aarhundreder. Jeg veed nu ikke, hvad Skikkelse Kampen nu kan tage; det skal jeg lade være usagt — men Herregaardene have aldrig kunnet glemme, at de i Bøndestuerne fik selvstændig lige politisk Ret med Herremændene fra 1848; og derfor skulde Bønderne ned, og det er Betydningen af Krigen mod Folkethinget. Det er det nuværende Regimentes Særkende: først fik de de Nationalliberale opløste og tilintetgjorte — der staa kun Enkelte tilbage og vidne ærlig og oprigtig om Grundloven, dens sande Fortaelse, dens rette Aand, i hvilken vi skulle forhandle, men det er for gammelt for den unge Herremandsvalde — og saa var der os, jeg tør sige: vi Bønder, tilbage, det vil sige den almindelige Valgret, som nu støttes af saa mange Tusinder omkring i alle Lag af Samfundet i Byerne og i Hovedstaden, nu var det os. Det bliver lidt strengere at komme over det Gjærde! Man begyndte meget rigtigt med det Gjærde, som var lavest, fordi der vare Banstielighederne mindre. Det nationalliberale Parti havde bittere Grindringer, feilslagne Forventninger osv. og havde — det skal siges — tabt sin egentlige Rod i Befolkningen, fordi de Herrere i 1864, i Stedet for at tage det Lehmannske Forbehold fra 1855 ærlig og loyalt op og staa Side om Side med os for at faae 5te Juni-Grundloven tilbage, tværtimod forenede sig med den gamle Reaktion fra før 1849, Grundlovsprotestanterne, for at faae den reviderede Grundlov frem. Ved disse Forsøg tabte det sin Rod i Befolkningen og har ikke haft noget Flertal at støtte sig til siden. Seigere vil det blive at komme over det andet Gjærde; det komme Godseierne ikke over. Alle deres Fortolkninger, alle deres Bevægelser og deres helt nye Politik paa alle mulige Omraader hjælper dem ikke; de komme ikke over det Gjærde. Vi ere nu komne saa vidt, at vi vide, hvad der venter os, hvis vi ikke hævde vor Ret; og havde vi ikke vidst det før, skulde den nuværende Conscilspræsident Maaned for Maaned af den Tid, han har tilbage, nok yderligere lære os, det gaar ikke. Og alle de Sereniader om, at Verden, vor lille Verden, Danmark, gaar under, hvis vi ikke give ef-

ter for dette Ministerium, bryde vi os ikke om. Jeg tror ikke, det kan lykkes Ministeriet at ødelægge Landet, og hvorfor? Fordi vi holde paa Grundloven og Landet. Vi have en saadan Styrke her i vort Land, at alle de Forsøg, som gøres fra Regjeringens Side for at tumle med Grundlovsparagrafer og lave en ny Ordning ved Hjælp af sig selv, kunne ikke slaa Rod i Folks Sind og Tanke, og saa længe de ikke kunne det, siger jeg, er Folket livskraftigt, og saa længe det er det, er Landet reddet.

Nei, Ministeren skulde ikke drage Minderne om sig selv frem; thi saa minder han om Grev Frijs's loyale Ministerium, der blev ført i fuld Fortaelse med Grundlovens Ord og Aand og med dens Fortidsbetænkninger. Det, at Folkethinget her som i alle konstitutionelle Stater har Hovedindflydelsen paa Bevillingsretten, det blev i den Grad anerkjendt, at da Grev Frijs ikke kunde faae den Bevilling, han ønskede af Folkethinget til et eller andet militært Niemed, sagde han: Jaar jeg det ikke, saa gaar jeg. Man lod ham gaa. (Afbrydelse) ... Det ærede Medlem fra Njertemunde, der afbryder mig, er et levende Vidnesbyrd om, hvorledes en enkelt Bønde i vort Land kan passe ind under alle Systemer og Fortolkninger, det skulde ikke undre mig, om han gik under med alle sine Fortolkninger. Det ærede Medlem var med blandt de 57 til at styrte Ministeriet Frijs og var med til den Gang at mene, at vi derefter skulde komme til et andet Regimente, end vi kom til. Det er altsaa bevist. Ministeren kan ikke ved at give et Billede af sig selv som yngre hjælpe paa sine forfaldne Sager, men endnu mindre kan han hjælpe derpaa ved at angribe Folkethinget for dets Stilling efter Forfatningen. Ministeren henviser til Programmet af 1870, gjentaget i 1872, vort parlamentariske Program den Gang. Men hvad der staa deri, er ganske i Overensstemmelse med, hvad Ministeren selv sagde i Hørning 1866, da han stillede sig til Folkethinget. Ministeren har set det gjentaget saa tit og ofte, det er nu ogsaa af Forskjellige lagt ham paa Sinde, hvad han sagde. Det stemmer ogsaa fuldstændig med hans egen Regjeringsmagime, da han var i Ministeriet Frijs. Et levende Vidnesbyrd er det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen), som jeg ikke tror, Ministeriet absolut vil kassere. Han var iblandt dem, der understrev Programmet, og dette vidner jo om, at det, der blev sagt deri, var en Fortaelse af Forfatningen, som Alle maatte være enige om, og vil Ministeren læse Høirebladene fra den Tid og se Høires Udtalelser, da var der